

6. Esztendő első vasárnapja.A GYÜMÖLCSÖT KERESŐ ISTEN.

Lukács 13,6 - 9

Lukács 13,1 - 9

Isten kegyelméből az újesztendő első istentiszteletén lehetünk. Legyünk ezért hálásak a mi Istenünknek. Hálánkat pedig abban mutassuk meg, hogy nyitott, engedelmességre kész szívvel fogadjuk a nekünk küldött ígét. Benne az Anyaszentegyház Ura arra tanít mindnyájunkat, ne bizakodjunk el, ha nem sírásra és nem szenvedésre ébredtünk. A szenvedők nem rosszabbak azoknál, akik nem szenvednek./1-3/ De ne tegyen bennünket elbizakodottá az sem, hogy míg mások kimultak e világból, történetesen éppen baleset által haltak meg hirtelen; addig mi baj nélkül, jó egészségben értük meg az újesztendőt. Akikre "részakad a torony", azaz akik meghalnak üzemi-, vagy közlekedési baleset által, nem rosszabbak azoknál, akik megmaradtak. Mások tragikus sorsa és elmulása minket megtérésre kell, hogy indítson, hogy el ne vesszünk./4-5/ Egyszóval: az újesztendőt nem elbizakodottságra, hanem felelősségre, kegyelemből való gyümölcsstermésre adta Isten.

Gyümölcsöt keres és nem talál.

Gondolom, senkinek nem kell magyaráznom, hogy ebben a példázatban a szőlőbe ültetett fügefa Isten újszövetségi egyháza. Ezen az "egyházfügefán" keresi a gyümölcsöt Isten. Gyümölcsöt, és nem levelet és nem virágot. Valamit esztendő első vasárnapján újra kell mondanom, igen hangsúlyozottan. Azt, hogy a templombajárás, a bibliaolvasás, az éneklés és az imádság drága és szükséges dolgok kegyességünk gyakorlásához, de nem ezek azok a gyümölcsök, amelyeket Isten keres. Mindezt azért szükséges hangsúlyozni, mert sok kedves atyánkfia van, aki úgy gondolja: ha elmegyek templomba, ha olvasom Bibliámat, ha imádkozom, akkor már az én keresztyén élettemmel nem lehet baj. De lehet! E-

zektől még lehetünk gyümölcsstelen életek.

Mert mi is a gyümölcs? Emlékezzünk csak a Galata 5,22-re: "A Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szí-
vesség, jóság, hűség, szelidség, mértékletesség." Ezeket kere-
si Isten három esztendeje, vagy harminc esztendeje; vagy négy-
száz esztendeje, vagy ha úgy tetszik, kétezer esztendeje! És
vajjon talál-e? Nem lettünk-e gyümölcsstelen fügefákká? Nem
"meddő ítélgetéseket és még meddőbb panaszokat" talál-e gyü-
mölcse helyett a mi Urunk? Nem hangzott-e már el az ítélet:
"Vágd ki azt, miért foglalja a földet is hiába?"

A gyümölcsstelen élet haszontalan élet.

A bibliafordítók ezt a mondatot nem egyféleképpen adják
vissza. Károlyi Gáspár, az istenes öreg arról beszél, hogy a
gyümölcsstelen fa a földet is "hiábavalóvá teszi". Az újabb for-
dítások meg arra utalnak, hogy a gyümölcsstelen fa csak "kizsa-
rolja a földet", mert hiába adja néki a föld az ő termő erejét
az nem lesz gyümölcsé. Sőt van fordítás, amely arra mutat rá,
hogy a gyümölcsstelen fa "másoknak is útjában áll." Mindezek a
fordítások az elhangzott ítélet jogosságára mutatnak rá.

Mélyen megindító az is, amikor az ember önmagának kényte-
len megállapítani, hogy hiába és haszontalanra költötte az ere-
jét./És, 49,4/ Alázatra indító, amikor mások állapítják meg ró-
lunk, hogy haszontalan, hiábavaló, másoknak is útjában álló é-
letet élünk. Jaj, ha ezeket a bírálatokat vállránditással, vagy
kézleggyintéssel intézzük el. Az az Isten szerint való, ha meg-
alázkodva megvizsgáljuk szívünket: vajjon csakugyan termi-e é-
letünk a megtérésnek, a Léleknek a gyümölcseit. Mert Isten ki-
mondta az ítéletet a gyümölcsstelen életre. S akik ismerjük a
Bibliát, tudjuk, hogy nem csak ebben az egy példázatban, hanem
az egész Bibliában.

A Közbenjáró még egy évért könyörög.

Benne feszül e példázatban Isten igazságosságának és kegyelmének kérdése. Igazsága szerint nem tűrheti meg a haszontalan, hiábavaló életet. Ezért hangzik el az ítélet: "Vágd ki azt!" De kegyelmével, hosszútűrő szeretetével nem akarja elveszíteni a bűnöst, hanem mindent megtesz, hogy megmentse. Ezért eszedik a Közbenjáró: "Uram, hagyj békét néki még ez esztendőben, míg köröskörül megkapálom és megtrágyázom." Esztendő első vasárnapján különösen mély csengése van ennek a könyörgésnek. Meg kell értenünk, hogy az újesztendőt Megváltónk könyörgésére kaptuk. S'ki tudja, kinek a számára kell szó szerint vennünk e szavakat: "még ez esztendőben".

Azért kaptuk ezt az esztendőt, mert Isten nem mondott le rólunk. Munkába akar venni bennünket. Körülvesz bennünket gondoskodásával és segítségével; hátha megváltozik, megújul, gyümölcstermőre fordul az életünk. "Köröskörül megkapálom és megtrágyázom", "megpróbálja szívünk kemény kérgét a szenvedés csapásaival feltörni. Trágyát szór a fa köré - ezek a kegyelem különös órái, isteni szeretetének erőteljes behatásai és megnyilvánulásai. Szinte körül fogja és bekeríti a lelket kegyelme, szeretete odakínálásával. De ha mindez hiába, akkor végül mégis x sor kerül az isteni ítélet végrehajtására: "Vágd ki!" /Eichhorn/

Vége a kegyelmi időnek.

Ha az ember megmarad hiábavaló, a földet is kizsaroló, másoknak is útjában álló, másokat is akadályozó életnek, akkor lejár a kegyelem ideje és szabad folyást nyer az ítélet. Akkor jön a fejeze és rávettetik a fa gyökerére.

Atyámfiai, a mi Istenünk jóságos és kegyelmes Isten, de az ő jóságának és kegyelmének is van határa. Erre figyelmeztet bennünket e példázaton keresztül Isten Lelke. "Számomra régtől

fogva a legizgalmasabb titok van ebben a példázatban, - mondja Bereczky Albert. Az idő-kérdés és az elkészés lehetőségének problémája. Annyi világos, hogy a fügefa, Izráel népének példázója már hosszú ideje gyümölcstelen. Az is világos, hogy Ura és Gazdája keresi rajta a gyümölcsöt és szeretetének nagy türelme a végéhez közeledik. Az is világos, hogy már csak rövid ideje van arra, hogy gyümölcsöt teremjen. És - remegve mondom - az is világos, hogy valahol a türelemnek ez a várakozó ideje lejár."

Azért közös imádságként énekeljük egyik szép reggeli énekünk befejező versét:

"Adjad, hogy tartsuk földolgunknak

Szent nevedet félni,

Hasznáért felebarátunknak

Semmink sem kímélni.

És szívünk szerint elfelejtsük,

Ha megbánt valaki;

A másoktól vett jót ne ejtsük

Elménkől soha ki!" /498,5/ Ámen.

Néhány megjegyzés:

Herbst a 13,1 -16,31-et veszi egy egységnek s ezt a címet adja neki: "Megtérésre hívás." E szakasz nyitánya ez a 9 vers. V.ö.: És 5,1-7; Mt 21,18-19. hinati kai tén gén katargei értelmét így adják vissza: miért teszi a földet is hijábavalóvá? /Károlyi/ "Miért zsarolja ki a földet?" /Ravasz, Próbakiadás, Herbst/ "hiszen csak másoknak is útjában áll!" /Bruns/ - katargein - haszontalanná tenni, parlagon heverni. Az Ev.-ban csak itt fordul elő, utána meg csak Pál leveleiben, de ott huszonötösör, gazdag, sokrétű jelentésben.